

Тернопільська обласна рада
Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія
ім. Тараса Шевченка

Кафедра теорії і методики дошкільної та початкової освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з навчальної роботи

М.Б. Боднар

« 30 » серпня 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
спеціальність 012 Дошкільна освіта
освітньо-професійна програма Дошкільна освіта

Кременець – 2018

Павелко В. В. Основи науково-педагогічних досліджень : робоча програма навчальної дисципліни для студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта. Кременець, 2018. 17 с.

Розробник програми : Павелко Вікторія Вікторівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики дошкільної та початкової освіти.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії і методики дошкільної та початкової освіти
Протокол № 1 від 30 серпня 2018 року

Завідувач кафедри

к.пед.наук, доцент Т. С. Фасолько

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта /Педагогіка	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність 012 Дошкільна освіта	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		3-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: тематичний навчальний проект		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Лекції	
		16 год	6 год
		Практичні, семінарські	
		18 год	6 год
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		42 год	78 год
Індивідуальне завдання			
14 год	-		
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 37,8 % : 62,2 %

для заочної форми навчання – 11,1 % : 88,9 %

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета:

ознайомити студентів із основними поняттями та проблемами науки. в сучасному суспільстві, заохочувати до наукових досліджень, оволодіння методами наукового пізнання.

Завдання:

- ознайомити студентів із історією розвитку та понятійним апаратом науки, наукою, як продуктивною силою розвитку суспільства, структурою й видами систематизації результатів наукових досліджень та вимогами до їх оформлення;
- забезпечити опанування студентами методологією наукових досліджень;
- навчити студентів оперувати науковими категоріями й розуміти їх генезис;
- формувати у студентів уміння використовувати наявні теоретичні знання до розв'язання найрізноманітніших завдань практики.
- розвивати у студентів інтерес до дослідницької діяльності та необхідні для творчого процесу якості особистості.
- формувати вміння працювати у науковій групі, дотримуючись етичних норм професійної та наукової діяльності;

По завершенню вивчення курсу основ науково-педагогічних досліджень студенти мають оволодіти такими **компетентностями**:

Інтегральною компетентністю

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі розвитку, навчання і виховання дітей або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів педагогічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

ЗК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичних ситуаціях.

ЗК3. Здатність володіти державною мовою як усно, так і письмово

ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні компетентності

СК3. Здатність діагностувати і оцінювати рівень розвитку, досягнення і освітні потреби особистості дитини раннього і дошкільного віку.

СК14. Здатність проектувати і провадити науково-дослідницьку діяльність в професійній сфері.

Програмні результати навчання.

PH1.Продемонструвати знання галузевого законодавства та нормативно-інструктивних матеріалів у сфері дошкільної освіти.

PH5.Продемонструвати сучасні уявлення про зміст навчальної компетенції та її гностичного, виховного, розвивального, планувального, організаційного, контролюючого та діагностичного компонентів.

PH7.Застосовувати отримані знання при вирішенні педагогічних, навчально-виховних і науково-методичних завдань з урахуванням вікових й індивідуально-типологічних, соціально-психологічних особливостей дитячих колективів і конкретних педагогічних ситуацій.

PH11.Здійснювати критичний аналіз теоретичної та методичної літератури в галузі дошкільної освіти.

PH12.Обґрунтовувати вибір ефективних методів і прийомів для реалізації навчально-виховного процесу та завдань наукових досліджень в галузі дошкільної освіти.

PH17.Ефективно використовувати новітні освітні технології, програмне забезпечення й сучасні технічні засоби навчання, створювати блоги, флеш-анімації, презентації, буклети.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Наука як соціально значуща сфера людської діяльності

Тема 1. Наука як продуктивна сила розвитку суспільства

Загальні відомості про науку. Історичні етапи становлення й розвитку науки. Головна функція, мета науки. Понятійний апарат науки: наукова ідея, гіпотеза, теза, умовивід, спостереження, аксіома, теорія, постулат, поняття, принцип, закон. Поділ науки на групи: суспільні, природничі, технічні. Суміжні галузі науки.

Тема 2. Організація роботи наукового колективу

Організація наукової діяльності в Україні Державна система організації й управління науковими дослідженнями. Законодавча основа організації науки. Виконавчий орган науки. Сектори науки: академічний, вузівський, галузевий, виробничий. Науково-дослідні установи і центри, що здійснюють наукову діяльність. Робота наукових колективів. Вищий функціональний орган державного керівництва наукою, його повноваження

Формування та організація наукового колективу Особливості творчої праці дослідника Формування у студентів наукового стилю та етичної поведінки вченого

Змістовий модуль 2. Основи організації наукових досліджень

Тема 1. Методологія та методи наукових досліджень

Загальні відомості про наукове пізнання. Наукове пізнання, як суспільно-історичний процес творчої діяльності людини, що формує її знання про навколишній світ і саму себе.

Методологія як основа розробки. Методи наукового дослідження, їх класифікація. Методи емпіричного дослідження: спостереження, порівняння, вимірювання, експеримент. Методи теоретичного дослідження: ідеалізація, формалізація, термінологічний, логічні, історичні. Методи емпіричного і теоретичного рівнів: абстрагування, аналіз і синтез, індукція і дедукція, моделювання.

Експеримент як складова частина наукового дослідження. Головна мета експерименту. Класифікація. Умови та вимоги до проведення педагогічного експерименту.

Тема 2. Логіка наукового дослідження

Вимоги до наукових досліджень.

Гіпотеза, завдання і мета, предмет та об'єкт дослідження. Основні аргументовані результати дослідження, висновки та пропозиції, теоретична і практична значимість дослідження, новизна й перспективи дослідження.

Тема 3. Інформаційне забезпечення науково-дослідного процесу

Загальні відомості про інформацію, як відображення суспільних та виробничих взаємовідносин. Типологія наукової інформації та основні види видань. Носії інформації. Первинні і вторинні документи, опубліковані і неопубліковані. Видання: періодичні, неперіодичні.

Особливості вторинної інформації та її пошук. Основний і довідковий фонд. Методика пошуку першоджерел. Опрацювання літературних джерел. Методи обліку й опрацювання. Способи запам'ятовування: механічний, смисловий, довільний.

Тема 4. Процес наукового дослідження

Наукове дослідження як форма здійснення розвитку науки. Види наукових досліджень за цільовим призначенням до потреб практики: фундаментальні (теоретичні), прикладні. Класифікація систематизованих наукових знань. Головні етапи наукового дослідження.

Виконання наукових досліджень у гуртках студентського наукового товариства, аспірантами та молодими ученими у закладі вищої освіти. Напрями науково-дослідницької діяльності студентів Організаційна структура науково-дослідницької діяльності у закладі вищої освіти

Вибір теми. Методи визначення її перспективності. Етапи наукового дослідження. Ознаки ефективності наукових досліджень. Оцінювання результатів фундаментальних і прикладних досліджень. Специфіка проведення наукових досліджень у ЗВО. Результати практичної реалізації наукових досліджень.

Змістовий модуль 3. Систематизація результатів науково-дослідної роботи

Тема 1. Оформлення та форми впровадження результатів наукового дослідження

Наукова публікація: поняття, головні функції, основні види. Наукове видання, його призначення. Науково-дослідні та джерелознавчі шгрупи видань. Вимоги видавничого оформлення Методика прийоми підготовки та оформлення публікацій.

Загальні відомості про форми звітності наукового дослідження: реферати, курсові (дипломні) роботи, виступи на семінарі, конференції, наукові статті; дисертації, звіти, аналітичні записки тощо. Наукові результати – нові знання, отримані в процесі виконання науково-дослідної роботи. Вимоги до них.

Тема 2. Курсова робота як один із видів науково-дослідної діяльності

Курсова робота як один із видів наукової діяльності студентів. Завдання, мета виконання курсової роботи. Зміст структурних частин: титульний лист, план-зміст, вступ, розділи, висновки, список використаних джерел, додатки. Вимоги до оформлення, послідовність виконання, критерії оцінювання, захист курсової роботи.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	Усно го	у тому числі					Усно го	у тому числі					
		л	п	Лаб	с.р.	інд.		Л	П	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1													
Змістовий модуль 1. Наука як соціально значуща сфера людської діяльності													
Тема 1	7	2	2	-	3		8	0,5	0,5	-	-	7	
Тема 2	6	2	-	-	4		8	0,5	0,5	-	-	7	
Разом за змістовим модулем 1	13	4	2	-	7		16	1	1	-	-	14	
Змістовий модуль 2. Основи організації наукових досліджень													
Тема 1.	15	2	4	-	9		17	1	1	-	-	15	
Тема 2	9	2	2	-	5		13,5	1	0,5	-	-	12	

Тема 3	9	2	2	-	5		12,5	-	0,5	-	-	12
Тема 4	9	2	2	-	5		5,5	1	0,5	-	-	4
Разом за змістовим модулем 2	42	8	10	-	24		48,5	3	2,5	-	-	43
Змістовий модуль 3. Систематизація результатів науково- дослідної роботи												
Тема 1	12	2	4	-	6		14,5	1	0,5			13
Тема 2	9	2	2	-	5		11	1	2			8
Разом за змістовим модулем 3	21\	4	6	-	11		25,5	2	2,5			21
Модуль 2												
ІНДЗ	14					14						-
Усього годин	90	16	18	-	42	14	90	6	6	-	-	78

5. Теми семінарських занять

	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	Наука як продуктивна сила розвитку суспільства	2	1
2	Методологічні основи наукового пізнання	2	0,5
3	Експеримент у системі методів наукового дослідження	2	0,5
4	Категоріальний апарат науково-педагогічних досліджень	2	0,5
5	Інформаційне забезпечення науково-дослідного процесу	2	0,5
6	Наукові дослідження як форма здійснення й розвитку науки	2	0,5
7	Підготовки та оформлення публікацій	2	0,5
8	Наукова стаття – один із видів систематизації результатів наукових досліджень	2	-
9	Курсова робота як один із видів науково-дослідної діяльності	2	2
Разом		18	6

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	Основні етапи розвитку науки	1	3
2	Розвиток науки в Україні	1	4
3	Наука як продуктивна сила розвитку суспільства	2	3
4	Організація роботи науковців	4	10
5	Методологічні основи наукового пізнання	4	9
6	Експеримент у системі методів наукового дослідження	3	9
7	Категоріальний апарат науково-педагогічних досліджень	5	14
8	Інформаційне забезпечення науково-дослідного процесу	5	14
9	Наукові дослідження як форма здійснення й розвитку науки	5	9
10	Підготовки та оформлення публікацій	4	7
11	Наукова стаття – один із видів систематизації результатів наукових досліджень	3	6
	Курсова робота як один із видів науково-дослідної діяльності	5	8
13			
Разом		42	78

Методичні рекомендації до проведення семінарських занять

Мета семінарських занять – розширення у студентів інформування до загальної проблематики курсу, озброєння сукупністю вмінь здобуття нової наукової інформації, формування навичок роботи з різними джерелами інформації (законодавчими, нормативними документами, програмами виховання, навчання і розвитку дітей, науковими, навчальними, методичними джерелами, періодикою), перетворення інформації та подання її в різних формах (виступ, цитата, теза, анотація, реферат тощо).

Семінарські заняття проходять у вигляді «Круглого столу», де студенти проявляють самостійність та творчу активність, спрямовану на розширення та деталізацію знань, здобутих на лекціях, та формування вміння висловлювати особисту точку зору й аргументувати її. На практичних заняттях студенти виконують завдання прикладного змісту. Це дає можливість майбутнім педагогам дієво використовувати теоретичні знання.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ НА СЕМІНАРСЬКИХ, ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ

1 бал – студент виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, може поверхово аналізувати події, процеси, явища і робити певні висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена.

2 бали – самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати знання при розв’язуванні задач за зразком; користується додатковими джерелами.

3 бали – знання студента є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, логічно висвітлює події з точки зору смислового взаємозв’язку, уміє аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв’язки і залежності між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями. Студент здатен на рецензію відповіді іншого студента; здатен опрацювати матеріал самостійно.

4 бали – студент володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та протиріччя процесів; робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; використовує додаткові джерела та матеріали; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності; вирішує творчі завдання; відрізняє упереджену інформацію від об’єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну.

5 балів – студент має системні, дієві знання, виявляє творчі здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів-доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити і розв’язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї; самостійно виконує науково-дослідну роботу; логічно і творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої обдарування та нахили.

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з дисципліни – це вид поза аудиторної індивідуальної науково-дослідної роботи, що виконується в процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни і містить результати дослідницького пошуку та відображає рівень навчальної компетентності магістрів.

Мета ІНДЗ: самостійний аналіз частини програмного матеріалу, узагальнення, закріплення та творче застосування знань із навчальної дисципліни, розвиток дослідницьких умінь та навичок самостійної роботи.

Зміст ІНДЗ: завершена практична робота, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час теоретичних, семінарських, практичних занять та самостійного опрацювання навчального матеріалу.

Завдання для ІНДЗ з навчальної дисципліни

1. Підготувати реферативне повідомлення на тему:
 - а) історія розвитку науки,
 - б) роль особистості науковця у проведенні дослідження,
 - в) особистість ученого, його професійна етика,
 - г) всесвітньо відомі українські вчені.
2. Написати статтю на обрану тему.
3. Порівняти природний та лабораторний експерименти. Визначити переваги та недоліки кожного з них.
 4. Скласти глосарій до обраної теми.
 5. Підготувати доповідь за матеріалами науково-популярної літератури.
6. Розробити презентацію до обраної теми (Порівняльний аналіз варіантів тлумачення поняття самостійної роботи студентів та визначити фактори, які детермінують збільшення обсягу самостійної роботи студента в процесі навчання у ЗВО та умови ефективності такої роботи тощо).

Критерії оцінювання студентів при виконанні індивідуальних завдань:

Порядок подання та захист ІНДЗ

1. Звіт про виконання ІНДЗ подається у вигляді реферату або тематичного навчального проекту.
2. ІНДЗ подається викладачу, не пізніше ніж за 2 тижні до підсумкового контролю або завершення семестру;
3. Оцінка за ІНДЗ виставляється на заключному занятті (семінарському, практичному та ін.) на основі попереднього ознайомлення викладача зі змістом ІНДЗ. Можливий захист завдання шляхом усного звіту студента про виконану роботу (до 5-ти хв).

4. Оцінка за ІНДЗ враховується при виведенні підсумкової оцінки з навчального курсу. Максимальна кількість балів – 20.

Критерії оцінювання ІНДЗ

Оцінюючи ІНДЗ, береться за основу ґрунтовність і правильність виконання завдання, ступінь усвідомлення та розуміння студентом навчального матеріалу проблемного характеру; враховується здатність студента диференціювати, інтегрувати та уніфікувати отримані знання, застосовуючи наукову термінологію; уміння здійснювати самостійний пошук та використання додаткового матеріалу для глибокого, логічного та творчого аналізу вивченого; уміння творчо застосовувати теоретичні знання при виконанні практичних завдань; мовленнєве оформлення відповіді тощо.

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів
1.	Складання плану, чіткість і послідовність викладу матеріалу	2
2.	Обґрунтоване розкриття проблеми, аналіз різних інформаційних джерел (наукових видань, навчальної літератури, педагогічної періодики, Інтернет-ресурсів)	5
3.	Науковість викладу змісту проекту	3
4.	Повнота виконання та презентація результатів	5
5.	Якість оформлення роботи	5
6.	Разом	20

10. Методи навчання

Лекція, пояснення, метод проблемного викладу знань, репродуктивна бесіда, бесіда із застосуванням прийому аналогії, евристично-дедуктивна та евристично-індуктивна бесіди, самостійно-пошуковий.

11. Методи контролю

Поточне оцінювання на семінарських і практичних заняттях, самостійні роботи, контрольні роботи, індивідуальні навчально-дослідні завдання, екзамен..

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота						Підс. опитув	ІН ДЗ	Су ма	
Змістовий модуль №1	Змістовий модуль №2				Змістовий модуль №3				
T1	T1	T2	T3	T4	T1	T2	35	20	100
5	10	5	5	5	10	5			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання за національною шкалою

Відмінно – студент має міцні знання з дисципліни; вільно орієнтується у теоретичних ключових поняттях змістового модуля, теми; вміло й упевнено, з незначною кількістю помилок застосовує знання в практичних ситуаціях; демонструє стійкі навички з методики розвитку дитячої художньої творчості дітей; виявляє різноманітні творчі уміння застосування знань, навичок в навчально-дослідній і практичній діяльності.

Добре – студент має хороші знання з дисципліни, з частковими помилками; достатньо впевнено, в загальному вірно орієнтується у теоретичних ключових поняттях змістового модуля, теми; упевнено, лише з кількома суттєвими помилками застосовує знання в практичних ситуаціях; демонструє добрі навички з методики і практики художньо-естетичного

виховання дітей; виявляє творчі уміння застосування знань, навичок в навчально-дослідній і практичній діяльності.

Задовільно (задовільно; достатньо) – студент має непогані, мінімально достатні знання з дисципліни, зі значними помилками; у загальному достатньо орієнтується у теоретичних ключових поняттях змістового модуля, теми; не досить впевнено, з суттєвими помилками застосовує знання в практичних ситуаціях; демонструє непогані навички з методики і практики художньо-естетичного виховання дітей; виявляє творчі уміння застосування знань, навичок в навчально-дослідній і практичній діяльності зі значною кількістю недоліків.

Незадовільно (з можливістю повторного складання; з обов'язковим повторним курсом) – студент не має мінімально достатніх знань з дисципліни; погано або зовсім не орієнтується у теоретичних ключових поняттях змістового модуля, теми; не виявляє навичок застосування знань в практичних ситуаціях; демонструє нестійкі навички з теорії та технології розвитку дитячої художньої творчості або їх повну відсутність; не виявляє творчі уміння застосування знань, навичок в навчально-дослідній і практичній та художній діяльності.

13. Методичне забезпечення

Ефективна реалізація програми передбачає у наявності такі основні умови:

- державні закони, нормативні документи, концепції виховання, навчальні підручники, навчально-методичні посібники для навчальних педагогічних закладів, монографії;
- періодичні публікації з актуальних питань, посібники, розроблені для студентів (тематичні розробки модулів, структурно-логічні схеми навчальних тем, приклади конспектів занять і зразки творчих робіт);
- тексти лекцій, розробка практичних занять, тексти комплексних контрольних робіт, картки тематичного контролю з кожного змістовного модуля, питання до заліку;
- Інтерактивний комплекс слайдів до окремих тем (виконання в програмі Microsoft Power Point).

14. Рекомендована література

Базова

1. Бірта Г. О. Методологія і організація наукових досліджень : навч. посіб. К. : «Центр учбової літератури», 2014. 142 с.
2. Важинський С. Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень : навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
3. Добронравова І. Філософія та методологія науки : підручник для вищ. навч. закладів. К. : ВПЦ «Київський університет», 2008. 223 с.

4. Єріна Л. М., Захожай В. Б. *Методологія наукових досліджень* : навч. посіб. К. : Знання, 2004. 74 с.
5. Ковальчук В. В. *Основи наукових досліджень* : навч. посіб. К. : Форум, 2004. 156 с.
6. Колесников О. В. *Основи наукових досліджень* : навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2011. 142 с.
7. Кремень В. Г. *Освіта і наука в Україні — інноваційні аспекти. Стратегія. Реалізація.* К. : Грамота, 2005. 448 с.
8. Крушельницька О. В. *Методологія та організація наукових досліджень* : навч. посіб. К. : Кондор, 2009. 206с.
9. Мазур, О. В. *Основи наукових досліджень* : посіб. для студ. ВНЗ філологічних спеціальностей. Вінниця : Нова Книга, 2013. 119 с.
10. *Методологія наукової діяльності* : навч. посіб. для студ. ВНЗ / Д. В. Чернілевський, М. І. Томчук, О. А. Дубасенюк та ін. ; за ред. Д. В. Чернілевського. 3-тє вид., перероб. Вінниця : Нілан-ЛТД, 2012. 363 с.
11. Морозова, Т. В. *Основи наукової діяльності* : навч. посіб. Ч. 1. Підготовка, написання й оформлення наукових робіт. Чернівці : ЧНУ, 2011. 248 с.
12. Мокін Б. І. *Методика та організація наукових досліджень* : навч. посіб. Вінниця : ВНТУ, 2014. 180 с.
13. *Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення* // Авт. колектив: В. Л. Пілюшенко, І. В. Щербак, Е. І. Словенко. К. : "Лібра", 2004. 175 с.
14. *Науково-дослідна робота в закладах освіти* / Укл. Ю. О. Туранов, В. Л. Урусський. Тернопіль, 2001. 186 с.
15. *Основи наукових досліджень : науково-допоміжний бібліографічний покажчик* / Уклад: І. О. Железняк, В. В. Косенко ; ред. В. В. Косенко. Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2014. 284 с.
16. *Приклади оформлення використаних джерел: відповідно до Нац. стандарту України ДСТУ 8302:2015* / ВД «Академперіодика» НАН України. Київ, 2016
17. П'ятницька-Позднякова І. С. *Основи наукових досліджень у вищій школі.* К. : Знання, 2003. 98 с.
18. Романчиков В. І. *Основи наукових досліджень* : навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2007. 254 с.
19. Сидоренко В. К. *Основи наукових досліджень.* К.: Форум, 2000. 152 с.
20. Сисоева С. Я. *Педагогічний експеримент у наукових дослідженнях.* Луцьк, 2009. 460 с.
21. Стеченко Д. М. *Методологія наукових досліджень* : підручник. К. : "Знання", 2005. 142. с.
22. Тормоса Ю. Г. *Основи наукових досліджень* : навч. посіб. К. : КНЕУ, 2003. 74 с.

23. Україна. Стратегічні пріоритети. Аналітичні оцінки : монографія / За ред. О. С. Власика. К. : НІСД, 2006. 120 с.
24. Філіпепко А.. С. Основи наукових досліджень: К пект лекцій. К. : Академвидав, 2004. 193 с.
25. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень : навч. посіб. К. : "Видавничий Дім "Слово", 2003. 225.с
26. Шейко, В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник для студ. ВНЗ 6-е вид., випр. і доп. К. : Знання, 2008. 310 с.
27. Ятницька-Позднякова О. Б. Основи наукових досліджень у вищій школі : навч. посіб. К. : Фенікс, 2005. 115 с.

Допоміжна

1. Безпалько, О. В. Наукові дослідження в галузі соціальної педагогіки: результати моніторингу 2007-2009 рр. *Соціальна педагогіка: теорія та практика*. – 2010. № 1. С. 25 – 32.
2. Закон Укра'ши «Про авторське право і суміжні права». *Відомості Верховної Ради*. 2001. № 43. С. 214–223.
3. Мірошніченко, О. В. Інноваційні педагогічні технології як предмет сучасних наукових досліджень. *Збірник наукових праць Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. 2013. Вип.42. С.181–186.
4. Педагогічний словник / за ред. М. Д. Ярмаченка. К., 2001. 347 с.
4. Хриков, Є. М. Педагогічні умови як складова наукових знань : освіта – ХХІ століття. *Шлях освіти*. 2011. № 2(60). С.11–15.
5. Чернілевський Д. В. Методологія наукової діяльності : навч. посіб. : Вид. 2-ге, допов. / за ред. профе Д. В. Чернілевського. Вінниця : Вид-во АМСКП, 2010. 484 с.
6. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності . підручник. К. : Знання-прес, 2002. 295 с.

Інтернет ресурс

1. Кодекс наукової етики. Проект. К. : Українська федерація вчених; Центр досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г. М. Доброва НАН України, 2005. 8 с. URL.: www.semynozhenko.net/ufv/files/kod_etiki.dok. (дата звеонення: 34. 09. 2016).
2. Методи науково-педагогічного дослідження. URL.: pidruchniki.com/.../metodi_naukovo-pedagogichnogo_dosli (дата звернення: 23.09.2017).

3. Логіка процесу наукового дослідження. URL.: http://pidruchniki.com/1597012260992/dokumentoznavstvo/logika_protsesu_naukovogo_doslidzhennya#335 (дата звернення: 23.05.18).

4 Основи науково-педагогічних досліджень. URL.: bahmat.at.ua/MET_NAUK_DOSL/S.VYGOVSJKA_POSIBNYK.pdf (дата звернення: 21.11. 2017).